

Příloha k protokolu o SZZ č. ....

Jméno: **Pavλίna Novotná**

Vysoká škola:

**FF JU v Českých Budějovicích, Obor: Estetika  
Ústav estetiky a dějin umění**

Datum odevzdání posudku: 16. 6. 2015

Recenzent: **Mgr. Jan Staněk, Ph.D.**

## POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

### Estetika campu

.....  
(téma)

Bakalářská práce Pavlíny Novotné *Estetika campu* si klade za cíl “předložit nástin esence fenoménu camp” (s. 2), přičemž východiskem je pro ni slavný text Susan Sontagové *Notes on Camp*. Jádrem jejího postupu pak tvoří zkoumání vztahů mezi *campem*, kýčem a dandysmem, s přihlédnutím k estetické kategorii vkusu. Autorka píše, že jejím záměrem je “systematizovat” Sontagové poznámky ve výše zmíněném textu, což jí má pomoci dospět ke zmíněnému cíli. Otázkou je, zda takováto snaha nejde proti duchu celých *Notes on Camp* - vždyť Sontagová v jejich úvodu říká: “Any sensibility which can be crammed into the mold of a system, or handled with the rough tools of proof, is no longer a sensibility at all. It has hardened into an idea... To snare a sensibility in words, especially one that is alive and powerful, one must be tentative and nimble. The form of jottings, rather than an essay (with its claim to a linear, consecutive argument), seemed more appropriate for getting down something of this particular fugitive sensibility. It's embarrassing to be solemn and treatise-like about Camp. One runs the risk of having, oneself, produced a very inferior piece of Camp.” Přinejmenším vzhledem k tomuto úvodnímu podotknutí je také zarážející, že autorka Sontagové text nazývá opakovaně “esejem” (zaráží to tím více, že dotyčné místo stavíci „jottings“ proti eseji sama cituje (s. 4)). O jistém základním mýjení se s duchem Sontagové *Notes* svědčí také to, že podle Pavlíny Novotné přicházejí s “definičním vymezením” *campu* (s. 2): nepřicházejí, ani nemohou, pokud ovšem za “definici” nepovažujeme věty jako “Camp is a certain mode of aestheticism”.

Jak už jsem zmínil v úvodu, autorka se pokouší uchopit povahu *campu* zejména jeho vztahováním ke kýči a dandysmu, na některých místech ovšem odkazuje i k Mukařovského strukturální estetice, jako v případě pojednávání o klíčovém pojmu „vnímavosti“ (*sensibility*). Není ovšem jasné, jak nám Mukařovského poznámky o „vnímání“ uměleckého díla, k nimž autorka odkazuje, mají pomoci v pochopení toho, co je pro Sontagovou *sensibility*. (To by ostatně mohla být jedna z otázek k obhajobě.) Jako daleko patřičnější by se jevilo například sáhnout k jiným Sontagové textům, alespoň k esejům z knihy *Against Interpretation* – nabízí se třeba *One Culture and the New Sensibility*, už proto, že Sontagové úvahy o “new sensibility” s problematikou *campu* úzce souvisí. (Zdá se ostatně, že nikoliv náhodou zmíněný esej následuje hned po *Notes on Camp*.) A co třeba spojení *campu* s “erotics of art” z titulního *Against Interpretation*? Jako jeden z nejzávažnějších nedostatků bakalářské práce se jeví to, že autorka zcela ignoruje pojem esteticismu, který je pro Sontagové chápání *campu* naprosto zásadní, už proto, že zasazuje *camp* do historického kontextu (ano, proto také její časté odkazování k Wildovi...). Důvodem tohoto opominutí snad může být i skutečnost, že za Sontagové “aestheticism” je v českém - jinak poměrně zdařilém - překladu výraz “estetství”, což je řešení dosti nešťastné a zavádějící. To ovšem přivádí na mysl další otázku: Proč autorka, která pracuje i s anglickou sekundární literaturou, úplně opomíjí originální znění textu, okolo něž se točí celá její práce? Ta sice nese název *Estetika campu*, ten ovšem vůbec neodpovídá obsahu: případnější by byl titul *Camp podle Sontagové* a i tak by byl dosti neskromný, vzhledem k tomu, že se zde pracuje s jediným (!) jejím textem. (Problematiky *campu* se přitom Sontagová dotýká i jinde – viz např. esej *Fascinating Fascism* z knihy *Under the Sign of Saturn*.) Silné pochybnosti vzbuzuje také pasáž věnovaná dandysmu, už proto, že v podstatě pomíjí právě ten jeho druh, jemuž *camp* vděčí za nejvíc, totiž dandysmus jako druh esteticismu *fin de siècle* (ale to je nevyhnutelný důsledek výše zdůrazněného opominutí). Výše zmíněné nedostatky jsou dány i opomíjením bohaté literatury věnované jak *campu*, tak třeba dandysmu: autorka sice některé tituly zmiňuje, ale nijak podstatně s nimi nepracuje. Je v pořádku, že text věnovaný *campu* vychází ze Sontagové zakladatelských *Notes*, ale už není v pořádku, že se jich pořád drží a zase jenom k nim dochází...

Úroveň práce snižuje také celá řada formulačních i formálních chyb. Co mají například znamenat následující věty? “Velmi pravděpodobný a nejčastěji uznávaný je však předpoklad, že *camp* pochází z francouzského slovesa *se camper* – do tábora.

Či *camper* – portrétovat, pózovat” (s. 7). První věta je prostý nesmysl, druhá je hrubě zkreslující (autorka má zřejmě na mysli následující význam: (Fig., littér.) *Camper un récit*, le dire ou l'écrire avec sûreté et vivacité. — Cour. *Camper un personnage*, le représenter avec vigueur, dans l'expression écrite ou le dessin, ou bien dans le jeu théâtral. Srov. *Le Grand Robert de la langue française*, sub verbo). Jak má dále čtenář chápat třeba výrok, že “camp” je “označení pro substantiva”? (s. 6) Isherwoodův román *The World in the Evening* je jednou citován jako “The Word In The Evening”, jindy zas jako “The World of the mening” (*sic!*) (s. 4, 5), nemluvě o tom, že je v jedné větě označován za “román” a hned v následující za “novelu” (s. 4). Nacházíme tu řadu formálně chybných odkazů, ať už se jedná o encyklopedie (“KELLY, M.: *Encyclopedia of aesthetics*. 1998. str. 328”) nebo soubory studií (“MUKAŘOVSKÝ, J.: *Studie 1, Bmo, Host*, 2000, str. 107” [autorčina kursiva]), nemluvě o tom, že odkazy nejsou formálně sjednocené, autorka zásadně nerozlišuje mezi autorem a editorem etc., etc..

Autorka nicméně prokázala základní schopnost souvisle pojednat o daném tématu a proto je možné přes všechny uvedené výhrady práci doporučit k obhajobě s hodnocením **dobře**.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **dobře**

Mgr. Jan Staněk, Ph.D.



.....  
podpis recenzenta bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 6. 6. 2014

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

